

Stove maaskee vinder ved en lettere Afgang til at afhænde deres Producter, kan sige til ham: din Interesse kræver, at dette Anlæg kommer istand, og vi varetage altsaa dine Interesser ved at bestemme, at du skal give et Jordstykke dertil uden Betaling — ligesaa lidt er det forekommet mig, at der vilde være tilstrækkelig Grund til med Hensyn til Domainerne at gjøre en saadan Opoffelse. Jeg tilføjer imidlertid gjerne, at, dersom Thinget er af en modsat Anskuelse, saa er det ikke et Spørgsmaal, som skal foranledige nogen meget stærk Modstand fra Regjeringens Side. Derimod er Regjeringen af den Formening, at der er Grund til, forsaavidt det behøves, at søge Bemyndigelse til at fremme det hele Jernbaneanlæg, ved at indrømme Toldgodtgjørelse af Kongerigets særlige Finanser. Jeg siger naturligtviis, forsaavidt det behøves; thi dersom der skulde findes en dygtig Entrepreneur, med hvem man forøvrigt kunde blive enig, som er villig til at overtage Banen uden Toldgodtgjørelse, saa er det en Selsfølge, at der ikke kan blive Spørgsmaal om nogen saadan. Det er altsaa i disse to Retninger, at Lovudkastet gaaer ud paa et Tillæg til den hellsingøerffe Jernbanelov.

Den sidste Sag, som jeg idag skal have den Ære at forelægge, angaaer den nydffe Jernbanesag. Det vil være Thinget bekendt, hvorledes denne Sag stod, da Rigsdagen sidst skiftes ad. Der har naturligtviis i Overensstemmelse med, hvad der da blev vedtaget ved Finantsloven, fundet en Undersøgelse Sted paa den der angivne Basts. Det er vitterligt, at der har fundet en omfattende Undersøgelse Sted med Hensyn til Anlægget af en Stibane i Jylland med Sidelinier, en Undersøgelse baade med Hensyn til Valget af Banens Retningslinier og med Hensyn til Anlægsomkostningerne. Resultatet af dette Arbejde, som er blevet fremmet med stor Iver fra de Wænds Side, hvem det blev overdraget, kan jeg endnu ikke fuldstændigen forelægge; imidlertid kan jeg forelægge en Extract af Projectet til Anlæg af en Stibane i Jylland med Sidelinier — i Henseende til Valget af

Banens Retningslinier, samt til Anlægsomkostningerne. Den er indgivet til Ministeriet den 27de November, og jeg har strax foranlediget, at den blev trykt, saaledes at den idag vil kunne omdeles. Jeg skal angive Hovedresultaterne, saaledes som de stille sig efter den af Major Dreier givne Indberetning. Hovedbanen — altsaa uden Sidebaner — omfatter efter de Forudsætninger, som laae til Grund for hele dette Undersøgelserarbejde, Strækningen Bændrup = Rolding = Fredericia, Længden beregnet til 5,09 Mill og Omkostningerne anslaaede til 2,835,860 Rd. Her maa jeg dog strax nævne en Sidebane til Snoghøi, hvis Længde er beregnet til 0,63 Mill og Omkostningerne anslaaede til 224,870 Rd. Fremdeles omfatter Hovedbanen Strækningen Fredericia = Veile, 3,43 Mill, Omkostningerne anslaaede til 2,053,250 Rd., Veile = Horsens 4,11 Mill, Udgifterne anslaaede til 1,900,620 Rd., Horsens = Aarhus 5,90 Mill, Udgifterne anslaaede til 3,983,820 Rd., Aarhus = Randers 7,26 Mill, Udgifterne anslaaede til 2,954,000 Rd., Randers = Trinderup 3,66 Mill, Udgifterne anslaaede til 1,195,970 Rd., Als = Hobro 0,37 Mill, Udgifterne anslaaede til 247,270 Rd., Hobro = Aalborg 6,73 Mill, Udgifterne anslaaede til 2,846,000 Rd., Nørre = Sundby = Frederikshavn, 8,63 Mill, Udgifterne anslaaede til 3,498,520 Rd., tilsammen for Hovedbanen tilligemed Sidebanen til Snoghøi, 45,81 Mill, 21,750,180 Rd., i Gjennemsnit pr. Mill 474,800 Rd. Til Broen over Liimfjorden, forsaavidt den iøvrigt maatte vise sig mulig, er der som Minimum anslaaet 700,000 Rd. Derhos er der gjort et foreløbigt Overslag over Udgifterne til en eventuel Bane fra Aarhus til Silkeborg, hvortil vil medgaae 2,195,660 Rd.; Udgifterne til en Bane fra Silkeborg over Viborg til Jarbek er aldeles summariff anslaaet til 2,487,500 Rd., og til en Bane fra Sønder = Dnsild over Viborg til Jarbek til 1,962,160 Rd. Allerede noget tidligere havde jeg modtaget en endnu mere foreløbig Indberetning, hvis Resultat dog tilnærmelsesviis sluttede sig til det nu angivne, om end Summerne vare noget større.

Det Spørgsmaal maatte da snart, efterat jeg havde overtaget Indenrigsministeriet, frem-